

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1858

Vragen van het lid **Vermeer** (BBB) aan de Minister van Economische Zaken over *financiering van ngo's, belangen organisaties en goede doelen* (ingezonden 24 februari 2025).

Antwoord van Minister **Beljaarts** (Economische Zaken) (ontvangen 7 april 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1753.

Vraag 1

Aan welke ngo's, goede doelen en belangenorganisaties stelt het Ministerie van Economische Zaken financiële middelen beschikbaar over de periode 2021–2025. Kunt u een volledig subsidieoverzicht geven van het departement voor alle organisaties die in de breedste zin van het woord onder bovenstaande definities vallen?

Antwoord 1

Het Ministerie van Economische Zaken (EZ) houdt geen specifiek subsidieoverzicht bij van subsidies of subsidieregelingen aan ngo's, goede doelen en belangenorganisaties. Ik neem u hieronder mee in de informatie die wel beschikbaar is.

Het ministerie publiceert, net als elk departement, in de jaarlijkse ontwerpbegroting een subsidieoverzicht, waarin per beleidsartikel alle subsidiebudgetten zijn opgenomen¹. Tevens wordt er in het kader van het verantwoordingsproces van de begroting jaarlijks na publicatie van de jaarverslagen en slotwetten gedetailleerde informatie van ontvangers van financiële instrumenten gepubliceerd op Rijksfinanciën.nl². Dit betreft alle rijksbrede financiële instrumenten, zoals bijdragen, garanties, leningen en ook subsidies. In het kader van de Wet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) worden private personen en eigennamen geanonimiseerd in de dataset. In de dataset wordt per jaar, begrotingshoofdstuk, artikel, instrument en regeling het bedrag en de ontvanger weergegeven. Hierbij wordt ook de rechtsvorm van de ontvangers weergegeven, zoals besloten vennootschappen, eenmanszaken en ook verenigingen en stichtingen. Categorieën als ngo's, goede doelen en belangenorganisaties zijn geen juridische rechtsvor-

¹ Bijlage 5, <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/begrotingen/2024/09/17/xiii-economische-zaken-rijksbegroting-2025/XIII%20Economische%20Zaken%20Rijksbegroting%202025.pdf>

² <https://www.rijksfinancien.nl/open-data/Financi%C3%ABle%20instrumenten>

men en worden dus niet als zodanig afzonderlijk gepresenteerd. De openbare dataset bevat op dit moment data tot en met 2023.

Vraag 2

Wat zijn de criteria voor het verkrijgen van subsidies van het Ministerie van Economische Zaken als belangenorganisatie/NGO?

Antwoord 2

Er zijn geen specifieke subsidieregelingen die zich uitsluitend richten op belangenorganisaties of ngo's. Voor de subsidieregelingen die er zijn, worden geen criteria gehanteerd die uitsluitend gelden voor belangenorganisaties of ngo's die subsidies van het Ministerie van Economische Zaken willen verkrijgen. Voor deze partijen gelden dezelfde criteria als voor andere type organisaties. Subsidieverstrekking geschiedt uitsluitend om bepaalde beleidsdoelstellingen van het Ministerie van EZ te verwezenlijken.

De kaders voor subsidiewet- en regelgeving zijn te vinden in de Regeling vaststelling Aanwijzingen voor subsidieverstrekking, ook bekend als het Uniform Subsidiekader (USK) en nader uitgewerkt in het algemene Rijksbrede Raamwerk Uitvoering Subsidies (RUS)³. Daarnaast heeft het Ministerie van Economische Zaken een eigen kaderwet voor subsidies, Kaderwet EZK- en LNV-subsidies⁴. Deze kaderwet is verder uitgewerkt in het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies⁵. De algemene criteria die hierin worden gehanteerd bevatten onder andere de volgende kernpunten (geparafraseerd):

- De activiteiten moeten passen binnen de beleidsterreinen van het betreffende ministerie (gespecificeerd in artikel 2 en 2a Kaderwet EZK- en LNV-subsidies).
- De activiteiten moeten een positieve bijdrage leveren aan de economische, ecologische of sociale dimensie van duurzaamheid (artikel 2 Kaderbesluit).
- Het moet activiteiten betreffen die ten goede komen van de Nederlandse economie of belangen (artikel 3 Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies).
- De organisatie moet een natuurlijke persoon, rechtspersoon of onderneming (onder aanvullende criteria zoals opgenomen in het Kaderbesluit) zijn (artikel 3 Kaderbesluit).
- De organisatie moet de activiteiten voor eigen rekening en risico uitvoeren (artikel 3 Kaderbesluit).
- De aanvraag moet voldoen aan de procedurele vereisten en de afwijzingsgronden (artikelen 22–25 Kaderbesluit) mogen niet van toepassing zijn.

Aanvullende gehanteerde criteria zijn afhankelijk van de individuele subsidie-regeling waarvoor de aanvrager indient. Deze kunnen betrekking hebben op de inhoud van het project, de doelgroep, de beoogde resultaten, de hoogte van de subsidie, de subsidiabele kosten en de verplichtingen van de ontvanger. Het gros van de subsidies en financieringsinstrumenten van EZ wordt door RVO uitgevoerd. Door RVO uitgevoerde subsidieregelingen worden met beschrijving, doelgroep en voorwaarden weergegeven op <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/>.

Vraag 3

Welke thema's of sectoren zijn het belangrijkste voor subsidies bij het Ministerie van Economische Zaken? Zijn er specifieke programma's gericht op milieu, klimaat, energie, of ondernemerschap?

Antwoord 3

In de gehele begroting van het Ministerie van EZ zijn drie beleidsartikelen opgenomen, die zich richten op een goed werkende (digitale) economie, innovatie en ondernemerschap. In de begroting wordt de doelstelling toegelicht (onderdeel A), op welke manier de Minister dit wil doen (onderdeel B), of er wijzigingen zijn in het beleid (onderdeel C) en een overzicht van de beleidsbudgetten met toelichting, waaronder de categorie «subsidies»

³ <https://www.rijksfinancien.nl/sites/default/files/hafir/bestuurlijke-regels/Raamwerk-uitvoering-subsidies-2020.pdf>

⁴ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0007919/2019-01-01/>

⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0024796/2021-03-09/>

(onderdelen D en E). Daarnaast bevat de jaarlijkse ontwerpbegroting van het Ministerie van EZ een subsidieoverzicht waarin de verschillende subsidieregelingen worden weergegeven, opgesplitst naar beleidsartikel. Door de herverkaveling van de ministeries is door het huidige kabinet een aantal subsidieregelingen overgeheveld van de EZ-begroting naar de begroting van onder meer de begroting van KGG⁶. Hieronder vallen subsidieregelingen gericht op milieu, klimaat en energie. De subsidieregelingen onder het Ministerie van Economische Zaken richten zich door de herverkaveling niet primair op deze thema's.

Vraag 4

Wat is het totale budget voor subsidies aan belangenorganisaties, goede doelen en NGO's voor het Ministerie van Economische Zaken voor de jaren 2025–2030?

Antwoord 4

EZ stelt geen specifiek subsidiebudget vast voor belangenorganisaties, goede doelen en ngo's. Het totale subsidiebudget voor alle organisaties die beroep kunnen doen op subsidieregelingen bedraagt 1,3 miljard in 2025 (stand ontwerpbegroting 2025⁷). Voor de gehele periode van 2025 tot en met 2030 bedraagt het 4,3 miljard⁸.

Vraag 5

In hoeveel gevallen gaat het om financiering boven het bedrag van 100.000 euro?

Antwoord 5

Zoals toegelicht in de beantwoording op vraag 4 stelt EZ geen specifieke subsidies beschikbaar voor belangenorganisaties, goede doelen en ngo's, en worden subsidieverstrekingen aan dergelijke organisaties niet apart geadministreerd. In de beantwoording op vraag 1 wordt verwezen naar de open dataset beschikbaar op Rijksfinanciën.nl⁹ met alle ontvangers van financiële instrumenten waaronder subsidies. Voor 2024 (dataset nog niet gepubliceerd) gaat het om in totaal 1.952 subsidie uitbetalingen van boven of gelijk aan 100.000 euro vanuit het toenmalige Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Dit is inclusief subsidiebetalingen van beleidsinstrumenten die nu onder het Ministerie van Klimaat en Groene Groei vallen.

Vraag 6

Kunt u per project van boven een ton de bedragen weergeven in een overzichtelijke tabel met subsidiënt of programma, bedrag, looptijd en doel van de subsidiëring?

Antwoord 6

Er wordt geen centraal overzicht bijgehouden met alle eigenschappen die in de vraag worden genoemd. Zoals aangeven in de beantwoording op vraag 1 en 5 is informatie terug te vinden in de open data beschikbaar op Rijksfinanciën.nl, maar wordt niet apart geadministreerd welke subsidies worden toegekend aan belangenorganisaties, goede doelen en ngo's. Deze registers bevatten onder meer de begunstigden van subsidies en het bedrag. De open dataset op Rijksfinanciën.nl bevat ook het type rechtsvorm van de ontvangende partij. Aan de hand van de verschillende selectiecriteria in beide datasets is het mogelijk een tabel te genereren voor (een deel van) de subsidiebegunstigden van EZ (en KGG) subsidies. Looptijd en budget van subsidie instrumenten zijn te vinden in het subsidieoverzicht dat bij de jaarlijkse begroting is bijgesloten. Het doel van de instrumenten wordt

⁶ Bijlage 5, <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/begrotingen/2024/09/17/xxiii-klimaat-en-groene-groei-rijksbegroting-2025/XXIII%20Klimaat%20en%20Groene%20Groei%20Rijksbegroting%202025.pdf>

⁷ Zie pagina 3 van de vaststelling van de Begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2025-58.pdf>

⁸ 2025: 1,3 miljard; 2026: 948 miljoen; 2027: 685 miljoen; 2028: 599 miljoen; 2029: 455 miljoen; 2030: 404 miljoen. Het betreft hier de totale uitgaven aan subsidies dus ook uitfinanciering van eerder aangegane verplichtingen.

⁹ <https://www.rijksfinancien.nl/open-data/Financi%C3%ABle%20instrumenten>

toegelicht in de relevante beleidsartikelen. De door RVO uitgevoerde subsidieregelingen worden uitgebreid toegelicht op <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/>.

Vraag 7

Welke wijzigingen worden verwacht in de toewijzing van subsidies de komende jaren bij het Ministerie van Economische Zaken?

Antwoord 7

Beleidsinhoudelijke wijzigingen waarbij subsidies een rol spelen worden toegelicht in de begroting, onderdeel C van het betreffende beleidsartikel. Wat betreft regelgeving wordt in 2025 het bestaande Uniform Subsidiekader (USK) herzien, naar aanleiding van een recente evaluatie over de doeltreffendheid en -matigheid van het USK. De bevindingen en aanbevelingen uit de evaluatie richten zich onder meer op verantwoord vertrouwen en risicoacceptatie, uniformering en vereenvoudiging, proportionaliteit en sturen op prestatie en hoofdlijnen. Het voornemen is dat het herziene USK per januari 2026 ingevoerd zal worden. De Tweede Kamer zal te zijner tijd geïnformeerd worden door de Minister van Financiën. Aanpassingen in het USK zullen vervolgens leiden tot aanpassingen in het huidige Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies.